

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ

Tarih Bölümü

Türk Teşkilat Tarihi I

Türk Devleti'nin Temel Unsurları

4. Hafta

özenilen üniversite

1 Türk Devleti'nin Temel Unsurları

Türk Devleti'nin kurulması için lazım gelen unsurlar diğer toplumlarda görüldüğü üzere ülke, halk, kanun, bağımsızlık olarak sıralanabilir. Sıralanan bu unsurların her birinin Türk milletinin kendisine has özelliklerini taşıması itibariyle diğer toplumlardan ayrıldığına işaret edilmelidir.

1.1 Ülke

Devlet teorilerinin hemen hepsinde bir devletin teşkili için lazım gelen unsurların içerisinde ülke yer almıştır. Nitekim bir devletin egemenliğini ifade edeceği, idare etmekle ilgili üzerlerinde meşruiyetin tesis edildiği nüfus-halk ile sınırları belirlenmiş toprak parçası-ülke gereklidir. Türk devletinin de temel bir unsuru olarak ülke önemlidir. Türkler Hunlardan beri ülke için *ulus* lafzını kullanmışlardır. Vatan anlamında kullandıkları kelime ise bundan farklı olarak “yurt” olmuştur. Hükümdarın şahsi malı olmayan ülke üzerinde sınırsız bir tasarruf yetkisinin de olmadığı Hun Hakanı Mete ile ilgili rivayetlerde açıkça görülmektedir. Ülkenin hükümdarın şahsi malı olmadığı gibi onu her ne pahasına olur ise olsun korumakla ilgili yükümlülükleri vardı. Sadece Asya Hunları nezdinde değil ardından teşkil edilmiş Göktür ve Uygur Devletlerinde de bu anlayış aynıyla sürdürülmüştür. Ancak Türklerdeki bu vatan-yurt anlayışı bağımsızlık(oksızlık) ile birlikte değerlendirilmekteydi. Türkler bağımsızlıklarını tehlikede gördükleri topraktan-ülkeden ayrılarak bağımsızlıklarını idame ettirebilecekleri başka ülkeleri vatanlaştırmak-yurt edinmek üzere göç etmekteydiler. Türk Cihan Hakimiyeti

Mefkuresi doğrultusunda gökyüzünün çadır sayıldığı bir anlayışı taşıyan Türklerin bu şekilde düşünmeleri ise şaşkırtıcı değildi¹.

¹ İbrahim Kafesođlu, *Türk Milli Kültürü*, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2003, s. 235-236 ; Mehmed Niyazi, *Türk Devlet Felsefesi*, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2007, s. 34-39.